

havt bedre Fremgang, giver Thinget en meget stærk Tilskyndelse til at lade Sagen nyde Fremme. Jeg skal hertil kun sige den Bemærkning, at Fæsteforholdene, som de netop i de sidste Aar have udviklet sig, have medført, at, efter hvad der er meddeelt mig, Indfæstningerne ere stegne til særdeles betydelige Beløb. Der er saaledes sagt mig fra en Mand, som er fuldkommen inde i Forholdene, at en Gaard er i Løbet af det sidste Aar bleven bortfæstet imod en Indfæstning, der udgjorde 3 Gange saa meget, som Beløbet var før 20 Aar siden, og med Hensyn til samme Gaard er Landgilden bleven forøget saaledes, at der, hvis jeg ikke feiler meget, er bestemt en Forhøjelse af 18 Edr. Korn om Aaret. Hvorledes man ogsaa vil betragte dette, saa forekommer det mig at være nødvendigt at give en Impuls, hvorved, om Sagen end kommer til at faae længere Hen, Godseieren dog maa komme til en levende Erkjendelse af, at det ikke gaar længere at blive staende stille eller maaskee at gaae frem i en Retning, modsat den, hvori Sagen maa ønskes ordnet; og det er i Overeensstemmelse med, hvad jeg saaledes har tilsladt mig at anføre, at jeg mener, at Lovforslaget bør nyde Fremme.

Monrad: Jeg troer rigtignok, at man, for at vurdere et saadant enkeltstaaende Exempel som det nysanferte, baade maa tage Hensyn til de der stedfindende Forhold og til de forskellige Tidsconjuncturer; thi det gjør en Forskiel med Hensyn til Bedømmelsen af, hvad der med Billighed kan forlanges af Fæsterne. Jeg skal forøvrigt tillade mig at understøtte Forslaget og stemme for, at det nyder Fremme. Jeg troer, at det er under ret heldige Varsler, at dette Forslag kommer frem her i Salen. Jeg anseer det saaledes for et heldigt Varsel, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 1ste Valgkreds som Saadan ikke eksisterer mere, men er gaaet op i Indenrigsministeren (Latter). Ligeledes troer jeg, at det er en heldig Omstændighed, at dette Forslag nu frembæres af den nærværende ærede Forslagsstiller, da der finder en saa særdeles god Forstaaelse Sted

imellem ham og Ministeriet (Latter). Naar man seer, hvorledes han understøtter Ministeriet, hvorledes han kan komme i Eidskab ved den blotte Tanke om, at Noget skulde kunne gjøre Modstand mod Regjeringen (Tscherning: Maa jeg bede om Ordet!), saa er det at haabe, at der vil finde en vis gjensidig Imødekommen Sted, og at dette Forslag, som ellers maaskee kunde vente at finde Modstand, netop under de forhaanden værende Omstændigheder maaskee turde vente at finde en Imødekommen fra Regjeringens Side, naar det fremkommer fra den nævnte ærede Rigsdagsmand. Jeg kan heller ikke skjønne, at det skulde være en Grund til ikke at fremkomme med Forslaget, at den ærede Indenrigsminister jo selv kunde komme frem med det, og at vi, fordi han ikke kommer med det, bør undlade at fremme det. Jeg kan ikke anerkjende Gyldigheden af denne Grund. Det kan godt tænkes, at en Regjering finder saa store Betænklichkeiten ved en Sag, at den ikke vil bringe den ind, og dette kan tænkes i en endnu højere Grad, naar der ikke er Tale om Ministeriet i det Hele, men kun om et enkelt Medlem af Ministeriet. Det er ikke altid sagt, at, om end et enkelt Medlem af Ministeriet havde nok saa stor Lyst til at bringe en Sag frem, at derfor de andre Medlemmer i Ministeriet vare af samme Mening som han, og at han kunde faae Lov til at forelægge en saadan Sag. Anderledes stiller derimod Sagen sig, naar et Forslag kommer, understøttet saavel ved Folkethingets som ved Landstingets Botum; thi derved faaer Forslaget en langt større Betydning, og den Minister, der muligt, naar han fulgte sin egen naturlige Tilbøjelighed, kunde have Lyst til at bringe Forslaget ind, vil maaskee finde Styrke til at understøtte det, naar det foreligger som et Forslag, der har fundet Bifald paa Rigsdagen. Det er disse Grunde, som bevirke, at jeg mener, at vi Alle bør være enige om at stemme for Forslaget med særegent Hensyn til de særdeles heldige Omstændigheder, der for Dieblisset finde Sted med Hensyn til at see Sagen fremmet.